

LETNÍ SPECIÁL 2018

Slovo starosty

Vážení čtenáři Železnorudského Zpravodaje, toto vydání je určeno také našim návštěvníkům v letošní letní sezóně, proto mi dovoluť všechny srdečně přivítat na Železnorudsku, v jednom z největších center cestovního ruchu a turistiky na Šumavě. Letošní letní sezona Vám nabízí osvědčená lákadla pro Vaše výlety, ale i novinky. Věříme, že nabídka sportovních, turistických, společenských i kulturních

akcí, které jsme připravili, Vás zaujme a zpestří Vám pobyt v Železné Rudě. Nemohu si odpustit Vás osobně pozvat na vyjížďku sedačkovou lanovkou na Pancíř nebo na vrchol Špičáku, kde jsou rozhledny, jež skýtají dechberoucí a neopakovatelné výhledy přes šumavské hřebeny, až do dalekých Alp. Příroda tady byla, je a bude nádherná, kouzelná, neopakovatelná.

Železná Ruda se v běhu roků mění a stává se z ní významná destinace pro víkendové a rekreační pobyty. Okolní příroda doznává změn, zvláště pak v Šumavském národním parku, ale pořád si zachovává blahodárný účinek na lidské zdraví a mysl, což je nenahraditelná součást pobytu u nás, na Šumavě. Věřím, že si k nám najdete cestu i mimo sezonu, protože na Šumavě je krásně celý rok.

*Michal Šneberger,
starosta města*

ŠUMAVLÁČEK

- novinka letošní sezóny se těší velkému zájmu turistů

Na konci června zahájil svoji železnorudskou misi. Baví malé i velké, je radost na něj pohledět a ke krásné šumavské přírodě se chová velmi ohleduplně. Ano, řeč je o našem Šumavláčku, který je novou atrakcí našeho města. Vozí malé i velké návštěvníky a je o něj obrovský zájem. Název Šumavláček zvítězil v anketě na facebooku. Děkujeme všem, kteří se ankety zúčastnili a přejeme Šumavláčku stovky kilometrů bez nehod. Jízdní řád Šumavláčku nalezete uvnitř listu.

Redakce ŽŽ

Šumavláček při své první jízdě na Černé jezero, kde budil zaslouženou pozornost.

TRADIČNÍ   **ŽELEZNORUDSKÉ** **SLAVNOSTI**

3. 8. – 4. 8. 2018

**SPORTOVNĚ-REKREAČNÍ AREÁL ZA TRATÍ
U FOTBALOVÉHO HRÁŠTĚ**

Rysí slavnosti na hraničním nádraží opět úspěšné

Slavnosti zahájili starostové Bavorské Rudy Charly Bauer a Železné Rudy Michal Šneberger (zleva doprava).

Z Plzně přijela parní lokomotiva, která vozila návštěvníky slavností na Špičák a zpět.

Pan Václav Zahradka z muzea drezín v Čachrově a jeho inspektorská drezína budili velký zájem.

Venkovská dudácká muzika BEDRNIK.

A něco na zub tu také bylo...

A mohli jste se také nechat zmalovat...

Zprávičky ze školky

Řádky, které budete číst, jsou malým ohlédnutím za červnovými událostmi ve školce. Školní rok začal v tomto měsíci finišovat akcemi, zejména významnými pro naše nejstarší předškoláky. Ti se loučili se svojí důležitou životní etapou raného dětství. Ale nepředbíhejme a pěkně popořádku.

Byl to měsíc plný delších pobytů v přírodě a výletů do okolí mateřské školy. Dne 6. 6. se třída Čmeláků vydala na netradiční výlet do Plzně. S nadšením všichni přijali pozvání na návštěvu do prostorů Zdravotní záchranné služby Plzeňského kraje a Hasičského záchranného sboru na Košutce. Na záchrance měly děti možnost vidět vybavení sanitních vozů a dozvědět se o celkovém fungování zdravotní záchranné služby. U hasičů na Košutce děti navštívily všechna patra budovy, vozový park profesionálních hasičů, dále posilovnu a tělocvičnu s lezeckou stěnou. Nahlédly také do prostor cvičné dráhy simulující zakouřený hořící byt, kde ležely i cvičné figuríny. Děti celou dráhu prošly a hledaly cestu ven. Všichni si také vyzkoušeli hasičskou výstroj. Návštěva u hasičů byla zakončena nevšedním zážitkem, a to svezemím velkým autem s cisternou. Celý výlet i sladkou zmrzlinovou tečku na konec zajistil pan J. Jaroš, kterému bychom chtěli moc poděkovat. Poděkování patří také místním dobrovolným hasičům, kteří zajistili dopravu.

Třída Sluníček a Čmeláků vyjela dne 8. 6. autobusem na Špičák a odtud se všichni vydali pěšky přes sportovní areál na Čertovo jezero. U jezera si užívali krásnou přírodu a načerpání nových sil, vydali se po turistickém značení zpět do Železné Rudy. Také společně oslavili MDD u fotbalového hřiště opékáním vuřtíků, na které je pozval pan Vl. Mikšátko. Dětem moc chutnalo a panu Mikšátkovi touto cestou děkujeme.

Jak již bylo na začátku zmíněno, byl to měsíc, ve kterém si naši předškoláci Čmeláci naposledy užívali her v mateřské škole, než vstoupí do další životní etapy a stanou se žáky základní školy. Se svojí budoucí třídní učitelkou se setkali nejen u zápisu do 1. třídy, ale také při různých společných setkáních ve školce, ve škole a také v místní tělocvičně. Čmeláci přijali její pozvání ke společnému cvičení a hrám se školáky.

Broučci a Sluníčka se loučí s předškoláky

Čmeláci na výletě na záchrance v Plzni

Parta Čmeláků na Zahradní slavnosti

Slavnostní výkop Čmeláků ve školce

Výlet vláčkem na Černé jezero

Dne 20. 6. proběhla tradiční Zahradní slavnost. Byla zrealizována v prostorách u fotbalového hřiště, jelikož zahrada mateřské školy byla v té době nevyhovující kvůli stavební opravě kanalizace. Předškoláci byli slavnostně pasováni na školáky králem a královnou. Rolí vladařů se tradičně zhostili vedoucí učitelka MŠ, paní M. Windsor a ředitel školy, pan C. Drahorád. Zahradní slavnost je událostí vyvrcholení školního roku a společného setkání rodičů a dětí. I letos byl pro děti připraven doprovodný program plný her, který nám pomohli zrealizovat žáci druhého stupně základní školy. Patří jim velký dík. Rodičům a sponzorům děkujeme za zajištění občerstvení. Zejména paní E. Fürstové (hotel Kolibřík), rodičům J. Hozmana za výbornou malinovku, paní D. Cholevové (ZKD Sušice) a dalším. Poděkování také patří Sportovnímu areálu Špičák za zapůjčení aparatury.

M.Š.

Poslední rozloučení s předškoláky vyvrcholilo v pátek 22. 6. předáním dárečků od mladších dětí ze třídy Broučci a Sluníčka a tradičním slavnostním „Výkopem“ z mateřské školy. Poté byli předškoláci přivítáni ve škole žáky deváté třídy v prostorách Atria základní školy.

Měsíc červen byl ve školce zakončen dne 29. 6. výletem novým vláčkem na Černé jezero. Děkujeme Městu Železná Ruda a panu starostovi za realizaci pěkného výletu.

Z příspěvků jednotlivých tříd zpracovala Monika Najmanová

Pasování Čmeláků na Zahradní slavnosti

ŘEDITELSKÝ ŠUPLÍK

Výstavba školky ve škole

Skončením školního roku o týden dřív se rozeběhlo vyšší tempo na stavbě školky. V červenci se dokončí práce na podlahových krytinách a obkladech sociálních zařízení. V srpnu dojde k montáži nábytku v jednotlivých třídách. Začátkem července se také konečně rozeběhly práce na vchodové přístavbě.

Text a foto: Ctirad Drahorád, ředitel školy

Duatlon

Učitelé Základní školy uspořádali na konci školního roku závod v běhu a cyklistice – duatlon, pro všechny dětské kategorie. Na fotografii jsou nejlepší z nejlepších...

Foto: Jaroslava Schejbalová

Druhý společný projektový den

Na úterý 12. 6. 2018 jsme pozvali děti z Grundschole Zwieselknám do Železné Rudy na náš druhý společný projektový den. Ten byl tentokrát v režii českého týmu. Celý se nesl v duchu motto „Na jedné vlně“.

Tento příznačný název jsme si zvolili právě proto, že vystihuje jak naše společné cíle, tak vzájemnou propojenost. Chceme být na jedné vlně – chceme se přátelit, i když si slovy ještě moc nerozumíme. Chceme stírat rozdíly a být jeden tým i přesto, že je obtížné komunikovat. Chceme si užívat zábavu, i když často pramení z nepochopení. Chceme být na jedné vlně – a je fajn, že už tak trochu jsme. Kdybychom nežili v době e-mailů, mohli bychom kamarádům do Německa posílat vzkazy po Řezné. Dopis by přeplul přes hranice a pokračoval by po Regenu dál. Pravda, jen odpovědi bychom se asi nedočkali. Proti proudu se vzkazy špatně posílají.

V duchu našeho motto jsme vyrobili úžasný plakát, ze kterého jsme měli opravdu velkou radost – stejně jako z celého dne, kdy jsme poznávali město, školu, dováděli v tělocvičně a vlastně se i trochu učili.

Jsmo zvědaví, jak dopadne náš první společný třídní kemp, který plánujeme na začátek podzimu. Věříme však tomu, že společně navážeme tam, kde jsme posledně skončili.

Petra Šestáková

Nový věnec na kříži u pomníku BARABŮ

Jak jsme v minulém čísle slíbili, tak jsme udělali a pomník má nový věnec, tak jak se sluší a patří na každé pietní místo. Autorem i duchovním otcem památky italským dělníkům, jež zahynuli při stavbě špičáckého tunelu, je Václav Chabr, věnec, který vyrobila na zakázku Líba Löffelmannová, zavěsil náš nejvyšší člen, Honza Beneš.

Samozřejmě jsme nezapomněli ani na další pietní místo, u Zámečku, na pomník americkým vojákům.

Světluš Chabrová
Železnorudský Klub

Kostel Panny Marie Pomocné z Hvězdy – nástěnná malba Olivetské hory

Výjev Getsemany

V letošním měsíci červnu se návštěvníci našeho města občas zastavili v kostele a se zaujetím pak sledovali obnovu nástěnné malby ve výklenku blízko dveří. Někteří začali rozhovor a restaurátoři z Písku, paní Jana Peroutková i pan Milan Blahout jim rádi vysvětlovali, co bylo předmětem zájmu těchto turistů.

Co výjev představuje? Připomíná, jak v noci před ukřižováním přichází Ježíš na Olivovou horu do Getsemanské zahrady se modlit, bere s sebou učedníky Petra, Jakuba a Jana a prosí je, aby bděli a modlili se s ním. Ale po třikrát je nachází spící. V popředí tohoto výjevu je vlastně pět postav (anděl, Ježíš a tři apoštolové), které v této době restauruje paní Kateřina Amortová v Praze, a hotové by měly být do konce července.

Pro dokreslení celé situace je už od roku 1870 na stěně za postavami vyobrazen Jeruzalém a opravdu věrně napodobuje pohled z Getseman na město. Tedy skoro věrně. Potíží je v tom, že na obraze Jeruzaléma jsou také zachyceny minarety, ale Arabové v Ježíšově době tam ještě nemohli být.

Na tuto historickou nepřesnost často návštěvníci restaurátory upozorňovali, dokonce někteří žádali, aby minarety přemalovali. Jenže restaurátor takovou věc ani udělat nesmí. On není tím, kdo tvoří dílo, ale tím, kdo obnovuje to, co dřívější umělci vytvořili, třeba i s historickými chybami.

Jak restaurátoři postupovali? Nejprve museli malbu vyčistit od prachu a jiných nečistot, tedy odstranit, co tam nikdy nepatřilo. Druhým krokem

bylo zpevnit to, co z malby zůstalo. Potom citlivě, kousek po kousku obnovovat, domalovávat a zároveň pečlivě porovnávat s fotografiemi, které se ze 70. let minulého století dochovaly, kdy za P. Antonína Prokeše byl výjev naposledy opravován.

Někteří z vás si snad ještě pamatují, že tento výklenek byl v dolní a horní části uzavřen dřevem a uprostřed skleněnou tabulí. A vlhkost v tom uzavřeném prostoru pak za skoro 50 let způsobila plíseň v plátcích i to, že anděl se už před rokem rozpadl na jednotlivé části.

A právě tehdy Boží prozřetelnost přivedla restaurátorku Kateřinu Amortovou na sobotní mši sv., všimla si poškozeného anděla a hned se nabídla ho opravit. Dnes pracuje i na záchraně dalších postav tohoto výjevu.

Proto po dokončení restaurátorských prací se dřevěné bednění ani sklo na původní místo nevrátí, výjev bude kvůli vzdušnosti chránit pouze kovová mříž.

V závěru chci poprosit i vás, vážení čtenáři, o příspěvek na obnovu dalších barokních soch (Bolestnou Matku Marii, sv. Jana Křtitele, sv. Jana – nejmladšího apoštola) a postavu Ježíše Krista z 19. stol. Zachraňme alespoň to nejdůležitější, i tak pro další generaci zůstane ještě nemalý úkol. Totiž obnovit oltáře sv. Jana Nepomuckého a sv. Máří Magdalény, jejichž stav je také neutěšený. Zaplať Bůh za každou vaši pomoc!

Lidmila Kováčsová, kostelnice

Malba v kostele, na které nyní pracují restaurátoři.

Stav před restaurováním

Nástěnná malba s vyobrazením Olivetské hory v pozadí s městem Jeruzalémem byla provedena technikou secco, tedy způsobem na suchou omítku, a to pravděpodobně mastnou temperou.

Námět malby byl špatně čitelný, barvy byly ztmavlé, zakalené. Dřevěné bednění, kterým byla malba opatřena v 70. letech 20. století, zamezilo přirozené cirkulaci vzduchu a díky tomu se ve zdivu držela vysoká vlhkost. Ve spodní části se tak tvořila plíseň a stoupající vlhkost měla za následek nadzvednutí omítek i s barevnou vrstvou malby.

V 70. letech byly provedeny nevhodné přemalby ve vegetaci a obloze v pozadí výjevu, z této doby pocházely i nevhodné sádrové tmele některých defektů.

Postup restaurátorských prací

Malba byla detailně zdokumentována před zahájením restaurátorských prací a také v celém jejich průběhu. Následně byla očištěna od hrubých prachových depositů. Povrch malby byl zajištěn proti odpadnutí barevné vrstvy - zafixován.

Pro dosažení původního uměleckého záměru výmalby se přistoupilo k odstranění nevhodného dřevěného bednění, které bránilo vysychání omítek a také snižovalo estetickou úroveň díla.

Po odstranění bednění se přistoupilo k tmelení hloubkových defektů povrchu malby a tmely byly izolovány proti savosti. Spodní partie pod výmalbou byly sjednoceny odstínem odpovídajícím původní barevnosti.

V dalším kroku se přistoupilo k čištění povrchu malby a sejmutí nevhodných přemaleb. Na takto upravenou barevnou plochu byla provedena retuš napodobivá a scelující.

Na závěr byla provedena konzervace barevné vrstvy malby.

Malba je po restaurování dobře čitelná, je logicky komponovaná jako pozadí sousoší Krista s apoštolů v zahradě Getsemanské. Jedná se o tzv. nokturno – obraz noční krajiny – s iluzí nekonečného pozadí nebe v lunetě výjevu.

Milan Blahout, restaurátor

*Horám v ústretu jejich vzdorům stojí ti, kteří se je již naučili znát,
a svou srdnatostí se dovedou se živly rvát o záchranu člověka neznámého.*

Horská služba působí na Šumavě již 70 let

a je druhou, po té Krkonošské, založené již v roce 1934, nejstarší v naší republice. O její založení se snažili lyžařští nadšenci již v roce 1938, ale vše překazila 2. světová válka.

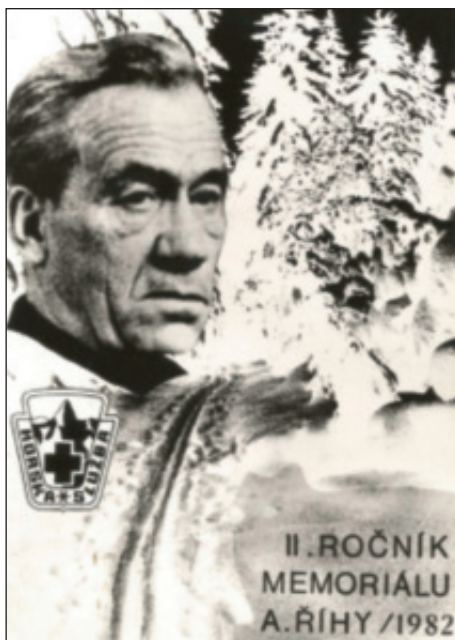
Teprve po válce, zásluhou Antonína Říhy, majitele penzionu Stella na Špičáku a nadšeného lyžaře, se Šumava dočkala, jak sám vzpomíná: „16. června 1948 byla na Špičáku založena Horská záchranná služba jako pobočka HZS Krkonoše. Přítomni byli zástupci Ministerstva školství, ONV Klatovy, HZS Krkonoše zastupované nestorem Bedřichem Krátkým a mou osobou, spolu s Rudolfem Zahrádkou. Já byl jmenován vedoucím. Svou činnost začínala s deseti dobrovolníky a začátky byly velmi krušné. Tvrdě se zápolilo s nedostatečným vybavením a finančními prostředky. Začínalo se s trochou sanitního materiálu a šesti přikrývkami od tehdejší UNRRY.“

Nácvik horolezectví

O rok později přišly kanadské saně a účast na školeních. Po jejich absolvování byl složen slib a předání služebních odznaků a legitimací. Zelené větrovky s odznakem HS byla tehdy událost.

Na podzim roku 1950 byla založena stanice na Hojsově Stráži s pěti členy s vedoucím W. Kautznerem. Bylo to předvídané rozhodnutí, protože později byl Špičák na pár let uzavřen rozšířením hraničního pásma a veškeré lyžařské i záchranné činnosti byly přesunuty do Hojsovy Stráže. Lyžaři tak byli „velmi nadšeni, že jsou takto chráněni před západními imperialis-

A. Říha

ty“. Mnozí členové tak přestali v HZS pracovat. Byly nadále konány hlídky v terénu, asistence při závodech, nutné pátrací akce a ošetřování bylo stále více lyžařů, které do nemocnice převážel zapůjčený sanitní autem vedoucí stanice Kautzner.

Za pár let se lyžování vrátilo zase na Špičák a záchranníci měli stále více práce.

Rok 1957 přinesl velkou změnu. HZS byla zrušena a v rámci ČSTV s finanční podporou byla ustavena nová složka s kratším názvem Horská služba. To pak umožnilo vznik nových stanic v potřebných místech na Šumavě. Tonda Říha, jak jsme mu říkali, objížděl Šumavu a hledal nové tzv. Čekatele a tak vznikly nové stanice v Železně Rudě, Kašperských Horách, Srní, Zadově i na vzdálené Kletči. První školení proběhlo ještě v prosinci na Špičáku i s účastí dvou žen a další pak každoročně následovaly. Bylo to velké nadšení pro práci v HS, které tak vedlo i k svépomocné stavbě potřebných chat ve stanicích. Zlepšovalo se vybavení, byl k dispozici gazík, později i sněžný skútr a muži, již v červených větrovkách, vešli ve

J. Bárta, nejstarší žijící člen HS na Špičáku

všeobecnou známost. Někteří z nich pak získávali i kvalifikaci Horských vůdců.

Byl ustaven 1. oblastní výbor, který stojí za připomínku. Předsedou byl Walter Kautzner, náčelníkem Antonín Říha, hospodářem Slávek Mečíř, lékařem MUDr. Jiří Pejša, členy pak Emil Kintzl, Jan Sejk, Míla Voldřich a František Zimmerman. Každoročně na oblastní schůzi byla náčelníkem podána zpráva o činnosti, což byly tisíce hodin práce se stovkou ošetřených úrazů. Turistické cesty značili vyškolení značkaři a unikátní byly i naše stylové rozcestníky.

V době uvolnění politické situace, t. zv. Pražského jara, byla konečně navázána spolupráce se sousedním Bergwachtem, ale Husáková normalizace vše ukončila. Následky nebyly příjem-

HS na Hrnčíři 1957

né, ale snaže „rudých“ odstranit z funkce našeho lékaře HS Dr. Krbce, jsme zabránili. Bylo to takové naše malé vítězství nad „komanči“.

V roce 1971 odchází náš Tonda do důchodu a jeho funkci přebírá další Tonda, Kurz. Dlouho

Pokračování na straně 8

Horská služba působí na Šumavě již 70 let

Dokončení ze strany 7

si však Antonín Říha důchodu neužil a 20. 6. 1976 umírá ve věku 65 let, což jest kruté. Na jeho památku byl pak každoročně konán memoriál v obřím slalomu. Podobně byl konán závod v běhu na lyžích na památku Míly Voldřicha, vedoucího okrsku Zadov. Nejlepší pak reprezentovali naši HS na závodech v jiných oblastech a vrcholem vždy byla účast na Mezinárodních závodech HS v Krkonoších. O úspěchy nebyla nouze.

Krátce po „sametové revoluci“ se konalo na Srní slavnostní zasedání, na kterém byly uděleny zasloužilým členům čestné odznaky a čestná uznání. Byly to najednou dvě radosti. A nikdo netušil, že pro dobrovolníky je to labutí píseň. Za tři roky, to byl již náčelníkem HS Karel Láška, o práci dobrovolných členů přestává být zájem, musí odejít, proti čemuž marně protestují. Aby však nebyla přerušena jejich dlouholetá soudržnost, tak se od roku 1993 dodnes, tito již veteráni, rok co rok setkávají na různých místech Šumavy a vzpomínají na staré dobré časy a na ty již zemřelé kamarády, kteří stáli na počátku HS a jejichž jména by neměla být zapomenuta, jako byli Říha, Kautzner, Pejša, Krbec, Šturm, Mařík, Mečíř, Dvořák, Kortus, Svoboda, Sejk, Zimmerman, Pešek.....

A další nám odcházejí rok co rok do lyžařského nebe za svými kamarády a spolu s těmi co ještě žijí, rádi koukají, jak se ta jejich HS změnila k nepoznání. Místo větrovek funkční oblečení, místo kanadských saní sněžné skútry a čtyřkolky, místo obvazů a dlah moderní lékařské pomůcky a o pomoci vrtulníků se nám ani nesnilo. K těm starým stanicím přibýly nové v Prášílech, Nové Peci a Kramolíně a všechny jsou moderně vybaveny. Chloubou je Dům HS na Špičáku, do kterého veterány pozval náčelník František Stupka a ten současný, Michal Jandůra, s veterány udržuje přátelské styky. A měl radost z otevření expozice o historii HS, která je umístěna v Železném Rudě.

Tak přejme naší HS mnoho dobré práce pro naši Šumavu, co nejméně úrazů a žádných „smrtáky“. A ať jsou nadále dobrou partou, tak jako byli jejich předchůdci.

Dnes na Šumavě v devíti stanicích pracuje 13 profiků, 30 dobrovolníků a 3 lékaři. A styky s Bergwachtem jsou samozřejmostí.

A v letošním roce, 6. října, se bude konat v hotelu Stella na Špičáku slavnostní schůze členů i veteránů HS Šumava.

Tak ať se vám všem daří a Horám zdar!

Emil Kintzl, člen HS od r. 1957, nyní veterán

Školení na Špičáku

Svoz zraněného na Kašperských Horách

Tipy na výlety • Šumavská nej....

Šumava má mnoho krásných míst. Mimo tato, těžko poměřitelná, místa má však také svá NEJ. Využijte jejich přehledu k osobní návštěvě. Obohatí vaše poznání naší Šumavy.

Šumava je největší lesní plochou ve střední Evropě (2000 km²)

Šumavské pláně patří mezi nejrozsáhlejší souvislé plochy nad 1000 m. n. m.

Šumavský národní park je největším parkem v ČR (690 km²)

Největší rašelinné jezírko v Čechách (Chalupská slat')

Největší ledovcové jezero v ČR (Černé jezero)

Nejstarší prales v ČR i v Evropě (Boubínský prales, vyhlášen r. 1858)

První přečerpávací elektrárna v ČR (pod Černým jezerem)

Nejdelší tunel na Šumavě (Špičácký tunel, druhý v ČR)

Nejkamenitější říčka v ČR (Vydra)

Nejstarší rozhledna v ČR (na Kletí, r. 1825)

Nejvýše zbudovaná rozhledna v ČR (na Boubíně, 1362 m. n. m.)

Nejvýše položená železniční stanice v ČR (Kubova Huť)

Nejvýše položené sídlo v ČR (Filipova Huť, 1093 m. n. m.)

Nejvýše položená obec v ČR (Kvilda, 1065 m. n. m.)

Nejvýše položený královský hrad (hrad Kašperk, 886 m. n. m.)

Nejvýše položená zřícenina (Vítkův Hrádek, 1053 m. n. m.)

Největší umělá vodní nádrž v ČR (Lipenská přehrada, 4850 ha)

Nejhlubší údolí na Šumavě (Brčálnické údolí)

Nejdeštivější místo na Šumavě i v ČR (Březník)

Nejvyšší vodopád na Šumavě (Bílá strž, 13 m)

Nejvíce rysů žije na Šumavě

Nejvíce hořců pannonských roste na Šumavě

Šídlatka jezerní (plavuň) roste pouze v Černém jezeře

Nejchladnější místo Šumavy i ČR (Jezerní slat', prům. teplota 1 až 2°C)

Nejnižší teplota na Šumavě (Jezerní slat', 30. 1. 1987 naměřeno -41,6°C)

Nejvyšší rostoucí jedle na Šumavě (Jezerní hora, cca 1315 m. n. m.)

Nejmohutnější lípa na Šumavě (Sudslavická lípa, u Vimperka, obvod 12 m, 600 let)

Nejvýše položený rybník v ČR (Křišťanovický rybník poblíž Libínského sedla, 13 ha)

Největší sluneční hodiny na Šumavě (Prachatice, rozpětí 7 m, ukazatel času 3 m)

Nejkratší mezinárodní železnice na světě, 105 m (Nové Údolí), z ČR do Německa

Nejkrásnější orloj na Šumavě – nachází se v Hojsově Stráži

*Zpracoval: Václav Vetyška,
Nýrsko*

...co tehdy psaly Národní Listy o Šumavě...

4.

Turistika na Šumavě

Národní Listy, dne 12. 7. 1921, Jan Kamenický, člen ústředí KČST

Naše Šumava je turisticky dosti zanedbaný kus naší země. Mám totiž na mysli skutečně praktické provozování turistiky. Cestujeme-li tam, potkáme v odlehlých koutech turistu třeba za půl dne, v častěji navštěvovaných partiích tak asi jednou za hodinu. A má přece Šumava množství koutů prvotřídních přírodních krás jako Krkonoše, které jsou zejména teď v sezoně turisty přímo zaplaveny. Má své zvlášť krásné hluboké lesy a hvozdy sahající až k vrcholům jejich velikánů kdežto krkonošské hřbety nahore jsou holé. A také mnohé z cest vyrovnají se dnes jakostí cestám krkonošským a je po nich roztomilá procházka. Vzpomínám milé cesty od Černého kříže k Plöckensteinskému jezeru nebo hřebenové cesty z vrcholu Plöckensteinu přes Trojmezí, na Třístoličnick, nebo příjemné procházky od pramene Vltavy k Luznému, či neméně vábné cesty údolím Maderského potoka ze samoty Pürstlingu k Modré nebo silniční partie od Prokopa na Špičáku k Černému jezeru. Známý jsou půvabné kouty četných šumavských jezer, jimiž Krkonošský velký rybník a malý rybník se zdaleka nevyrovnají. A mají-li Krkonoše své divuromantické partie údolní (Jizery, Mumlavy, Labe, Úpy) má Šumava své stejnou krásou přírodní se chlubící údolí Vydry, Otavy i Vltavy a řadu menších údolí a údolíček. A proto je-li nutno a správně připomínati našim turistům Krkonoše, aby svým počtem vyrovnávali nepoměr mezi turisty německými a našimi, kteří tam tvoří v hlavní sezoně sotva sedminu turistů německých, nutno stejně upozorniti naše turisty na Šumavu, v níž se pro její více než trojnásobnou délku a rozlohu dovnitř země i to poměrně snad dost značné procento turistů našich přece jen ztratí, takže pak není skoro divu, potkáme v plné sezoně asi tak za hodinu jednu turistickou skupinu (neboť na Šumavu necestuje obyčejně turista samojediný). Naproti nesprávným domněnkám o chatrné jakosti šumavských cest znovu zdůrazňuji, že ve skutečnosti těch špatných cest je jen velmi málo a mnohé cesty jsou stejné jakostí jako krkonošské, ba některé nezadají cestám parkovým.

V orientaci a značení cest má Šumava ovšem ještě leccos doháněti. Dříve měli výsadu označení šumavských cest tamní Němci, loni a letos jsou již četné turistické cesty značeny našimi odbory KČST. Němci svých většinou předválečných značek a tabulek nejen že neobnovili, ale naše značky soustavně ničí, zamazují a se stromů seškrabují. Stopy této ušlechtilé činnosti lze dobře pozorovati v okolí Boubína, Plöckensteinu, Třístoličnicku, pak pod horami u Neuthalu, Stožce, Kunžvartu, Bučiny, u pramenů Vltavy a v okolí Dol. Rejštejna. Ničí-li Němci turistické značky tím méně ušetřili turistických tabulek s českými nápisy. V tomto směru přemýšleti o vážnějších ochranných opatřeních, než jaká dosud byla učiněna. Není tedy českých turistických tabulek na Šumavě až tabulek německých jsou přemnohé zcela nečitelné. Turista najde značky a neví, kam vedou, leč když se někoho spolehlivého vyzptá (potká-li koho vůbec) nebo dle mapy se domyslí, že značky vedou patrně k tomu kterému vyznačenému místu. Leckde jste rádi, najdete-li aspoň staré, málo znatelné německé značky a jste aspoň klidnější, že nezabloudíte. Bez kompasu neradno na Šumavě cestovati, bývá často s mapou jediným spolehlivým ukazatelem.

O hostince na Šumavě je nyní lépe postaráno než do nedávna. V každé obci najdete dle její velikosti jeden, dva i více slušných, třeba prostých hostinců, kde se vůbec dobře nebo aspoň průměrně dobře najíte, napi-

jete a vospíte. V tomto směru ukazuje se u šumavských hostinských jistá větší podnikavost než dříve. Nedá se ovšem popřít, že ve výpravě leckterých hostinců a hostinských pokojů bylo by si přáti mnohých zlepšení, bude to jednou z prvních starostí našich šumavských odborů KČST, které si tímto získají velkých zásluh.

Co se však jako přednost turistiky šumavské musí konstatovati je slušná cena životních potřeb. Noclehy účtují se tam v menších osadách po 5 až 6 K ve větších po 7 – 8 K za postel, kompletní obědy 8 – 10 K, málo kde více, káva za 80 h, 1 K a 1.20 K. V Kunžvartu dostal jsem za 12 K k obědu polévku, 3 pstruhy na másle a roštěnku s bramborem (hostinec Pavlíkův), v Modré 3 pstruhy na modro, za 6 K („hostinec U pstruha“), v Pürstlingské myslivně litr znamenitého mléka se smetanou za 2 K, půllitr výtečné kávy se smetanou za 1K 20h, 2 krajíce domácího chleba, tlustě, znamenitým máslem namazané za 2 K a 5 vajíček na másle (míchaných) za 5 K. Podobně doporučuji Skálův hotel v Kašperských Horách.

NÁRODNÍ LISTY

Z jednotlivých partií šumavských zmiňují se o snadné návštěvě bou-
binského pralesa. Vystoupiti lze na zastávce „Šatava“ místní dráhy strakonicko – volarské, odtud sejíti dolů na silnici, jiti po ní kolem Idiny pily oborou a podle obory až ke Kapelskému rybníčku, kde vlevo můžete nastoupiti obtížnou a místy dost nebezpečnou cestu pralesem vzhůru až k Lukenské silnici, kde prales končí. Cesta trvá asi hodinu a zůstává dojmy nezapomnutelné. Kdo se octne u pramenů Vltavy, necht' neopomene vystoupiti odtud na Luzný (3 hodiny). Cesta lesem je namáhavá, místy jako v parku, výstup pak na holý vršek Luzného poměrně snadný a krátký. Báječný rozhled odmění veškerou námahu výstupu. Z Luzného sestoupíme směrem k západu na t. zv. Českou cestu, jež od našich hranic je již běločervenobíle značena. Za 1 1 hodiny (s vrcholu) octneme se pohodlně v pürstlingské myslivně, dějiště známého poutavého Klostermannova románu „Ze světa lesních samot“, kde o nás bude dobře a lacino postaráno. Krásný roztomilý to koutek tohle pürstlingské zátiší, odříznuté od světa: turisté, navštívte je a zatoužíte sem přijeti opět.

Jako pozoruhodný zjev při letošní cestě Šumavou neušlo mi, že tu cestuje více českých turistů než německých, takže poměr je tu vzhledem k turistice na Krkonoších obrácený. Kdo by chtěl projít celou Šumavu od Č. Krumlova až k Železné Rudě s okolím (Javor, Ostrý), potřeboval by k tomu nejméně 18 dní, s Čerchovem nejméně 20 dní (k důkladnému projití Krkonoš stačí týden).

Sotva který turista bude konat tuto turu najednou, nýbrž rozdělí si ji na 2 nebo 3 díly po 9 – 10, případně po 6 – 7 dnech. Proto vy, přátelé turistiky, kteří jste poznali Krkonoše, nezapomínejte na Šumavu; zami-
lujte si ji stejnou ne-li větší láskou, ozdraví vás velebný klid jejich hvoz-
dů stejně jako pohled na ně s temen jejich velikánů a pocítíte touhu na-
vštívit znovu ten kraj tajemných a dosud ne dosti oceněných krás, kraj
četných Klostermannových románů. Poznáte na vlastní oči, jak božskou
přírodu, tak i hodný lid šumavský a z tohoto lidu hlavně naše menšiny,
které jako ti staří Chodové stojí tam i nyní věrně a dobře na stráži proti
škůdcům naší drahé vlasti.

Josef Růžička, Plzeň
gabreta-bayerwald@email.cz

Na Železnorudsko se vrací Antonín Dvořák

Český skladatel Antonín Dvořák se vypravil na Železnorudsko v 80. letech minulého století. Své dojmy zpracoval v cyklu Ze Šumavy, který určil čtyřručnímu klavíru. Jeden ze šesti žánrových obrázků přitom nazval U Černého jezera. Čas od času se Dvořákova hudba na Šumavu, respektive na Železnorudsko opět vrací, a to díky koncertům v rámci Šumavských letních hudebních večerů.

V letošním roce se Dvořákova hudba do Železné Rudy opět vrátí, a to jako vždy do Kostela Panny Marie Pomocné z Hvězdy. Posluchači si

budou moci vyslechnout Dvořákovo Trio f moll, op. 65 a Klavírní kvintet f moll, op. 81. V koncertním večeru **11. srpna 2018 v 19.00 hod.** vystoupí ERRAI trio ve složení Patrik Sedlář (housle), Anna Boiprav (violoncello) a Marie Anna Myšíková (klavír). Společně s mladými umělci vystoupí koncertní mistr operního orchestru Divadla J. K. Tyla v Plzni Martin Kos a violista Martin Pechočiak.

Marta Ulrychová, Plzeň

UMĚLECKÉ LĚTO V ŽELEZNÉ RUDĚ 17.—24. VIII. 1947		
Neděle 17. srpna 10.00 hod.	Mše v kostele Panny Marie Pomocné Účinkují: Rafael Kubelík, Alex. Plocek, Jan Konstantin	Čtvrtek 21. srpna 20.00 hod.
Pondělí 18. srpna 20.00 hod.	Filmové představení Premiéra: NEROZUMÍM Námět, scénář a režie: Vladimír Čech V hlavních úlohách: Jan Pivec, Blanka Waleská, Vjačeslav Irmanov Hudba: D. C. Vačkář VĚSTONICKÉ MYSTERIUM podle námětu A. F. Šulce Kreslené filmy Jiřího Trnky Představení se zúčastní Vladimír Čech, D. C. Vačkář, A. F. Šulc	Filmové představení ROZINA SEBRANEC Režie: Otokar Vávra Hudba: Jiří Srnka V hlavních úlohách: Ladislav Boháč, Marie Glázrová, Zdeněk Štěpánek. Představení se zúčastní: Jiří Srnka, Zdeněk Štěpánek
Úterý 19. srpna 20.00 hod.	Literární večer s debatou v sále u Princů D. C. Faltis, Karel Koval, Jiří Mucha a prof. dr. J. Obenberger čtou své práce a odpovídají na dotazy	Pátek 22. srpna 20.00 hod.
Středa 20. srpna 20.00 hod.	Koncertní pásmo poesie a zpěvu v sále u Princů Účinkují: Rafael Kubelík, Zde- něk Štěpánek, Jan Konstantin	Koncert v sále u Princů Účinkují: Jan Konstantin, Rafael Kubelík, Alex. Plocek
		Sobota 23. srpna 20.00 hod.
		Koncert Pražského kvarteta v sále u Princů Účinkují: Karel Šroubek, Herbert Berger, Ladislav Cerný a Josef Šimandl
		Neděle 24. srpna 10.00 hod.
		Mše v kostele Panny Marie Pomocné za plné hudební spolupráce všech účastníků

Pořad dní:

Filmová představení budou opakována, bude-li
zvýšený zájem. — Zajištěte si včas ubytování. —
Všechny informace podává kancelář „Uměleckého
léta“ v Železné Rudě, Hotel Plzeň, Hlavní třída. —
Ceny vstupenek od 10.— do 50.— Kčs. Předprodej
v kanceláři „Uměleckého léta“.

ŠUMAVA

Vybráno ze starých archivů a průvodců

Část devátá

Městys Železná Ruda na počátku 20. století

Politickou obec Železnou Rudu městys tvoří: Městys Železná Ruda s Pamferovou hutí, osada Alžbětín (Železná Ruda II.), osada Debrník se samotou Ferdinandovem. Počet popisných čísel dostoupívá dohledné době 300.

V městysi upoutá každého zvláštní **vzhled kostela**. V 17. století byla na témže místě sklárna. Do roku 1729 byla v Železné Rudě pouze dřevěná kaple. Nynější kostel dal postavit J. Nothaft. Půdorys kostela tvoří šesticípá hvězdice. Na kostele je velká cibulovitá bání. Menší bání je i na věži. Železnorudská fara náležela dříve k diecézi řezenské. Patronátním úřadem kostela jest ministerstvo zemědělství a patronátním komisařem je přednosta správy státních lesů v Železné Rudě II.

Nedaleko kostela, na návrší, je starý **bývalý zámek**. V roce 1690 postavil na témže místě J. Nothaft dřevěný zámek. Roku 1764 dal jej V. Klenovský strhnouti a na jeho místo postaviti kamenný zámek. Za Hohenzollernů byly tam umístěny lesní úřady. Po převratu, když sstát převzal část hohenzollernského panství je zámek majetkem ministerstva zemědělství. Nyní (okolo r. 1925) je v něm umístěna česká dvoutřídní menšinová škola, opatrovan ÚMŠ a inspektorát finanční pohraniční stráže. Původně převládaly v Železné Rudě dřevěné stavby. V nynější době je ráz Železné Rudy zcela jiný.

Z **průmyslových závodů** je v městysi měšťanský pivovar, firma S. Adler, továrna na štětce, kartáče a zpracování lesních plodů, Benešova pila, firma Em. Pfeifer, která vyrábí upomínkové zboží ze dřeva a lyže.

*Městské slavnosti v Železné Rudě
kolem roku 1920*

Hotelů a hostinců je v městysi celkem dvacet. Z českých hotelů je to hotel Praha (majitel p. Lukavský) a hotel Kroupa (nájemce p. Hözl). Hotel Praha jmenoval se dříve Fürstenhof. Roku 1922 zakoupil jej J. Lukavský od manželů Krumschmiedových. Nynější majitel hotelu jej zcela moderně upravil. V hotelu Praha je 15 pokojů, dvě noclehárny o 50 lůžkách a garáž. Hotel Kroupa, dříve Tatzl, stojí mezi městysem a pohraničním nádražím. Má 14 pokojů, noclehárnu, zahradu a kuželník.

V poslední době se v městysi opět rozmáhá stavební ruch, byly postaveny pěkné rodinné domky a vily.

Podle posledního sčítání lidu má městys **2944 obyvatel**, z nichž je **219 Čechů**. V roce 1772 měla Železná Ruda 1500 obyvatel, v r. 1850 2483 obyvatel, v roce 1910 2828 obyvatel.

V městysi jsou tyto **státní úřady**: Poštovní a telegrafní úřad (od r. 1872), Inspektorát pohraniční stráže, Četnická stanice (od r. 1867) a oddíl Pohraniční finanční stráže.

Místní německá škola je pětiletá obecná a trojtřídní měšťanská.

Čerpáno z archivních materiálů V. Chabry

*Takto se turisté ochlazovali v horkých dnech
v předválečné Železné Rudě*

Mistr Jan Hus

Mistr Jan Hus byl upálen v Kostnici (Konstanz) 6. července 1415 poté, kdy odmítl odvolat svá učení o mravním úpadku tehdejší církve. Katolická církev jej proto exkomunikovala a vydala světské moci, jež Husa upálila na hranici, za branami města Konstanz. Ostatky Husa i s hranicí byly vhozeny do Rýna, aby se z místa upálení nemohlo stát poutní místo.

Hus byl nejen spisovatel, teolog, kazatel, ale také děkan artistické fakulty Univerzity Karlovy a později i rektor univerzity.

V roce 1416 byl upálen i mistr Jeroným Pražský, Husův stoupenec. Smrt dvou českých kazatelů způsobila eskalaci napětí v Českém království a později vedla i k husitské revoluci a tažení husitů, jehož pozůstatky můžeme v podobně zřícenin a vypálených objektů nalézt dodnes.

Světluš Chabrová

Nedaleko Husova domu se nachází i Husův pomník. Věnce s trikolorou zde položil primátor města Konstanz a zástupci legionářské obce z Čech. Svíčku může zapálit každý příchozí.

Kostnice – Konstanz. Husova ulička, dům z 15. století ve kterém žil mistr Jan Hus před svoji smrtí upálením 6. července 1415. V roce 1923 byl pražským Husovým spolkem získán do vlastnictví a slouží dodnes jako muzeum a památné místo.

Aktivní soboty v Dobré vodě

Šumavské cesty, z. s. zvou o prázdninách opět do Dobré Vody u Hartmanic (u Sušice). V Domě sv. Vintíře proběhne další ročník „Aktivních sobot“.

Ta první, s názvem „ŠIKOVNÁ“ se bude konat poslední sobotu v červenci, tj. **28. 07. 2018** a bude věnována tvůrčí práci. Vyrábět se budou oblíbená šumavská strašidylka a zvířátka ze šišek, návštěvníky čeká zdobení dekorativních věnečků, malování na sklo - zdobení svíček či výroba vlastních terčů a následné střelení z mini kuše.

Druhá „Aktivní sobota“ potom čeká na návštěvníky pod názvem „HRAVÁ“ a poslední sobotu v srpnu, tj. **25. srpna 2018** si můžete přijít vyzkoušet nejen svoji hbitost, přesnost, držení rovnováhy, ale i další fyzické a psychické dovednosti.

Obě akce se konají za každého počasí a začínají vždy ve 14:00 hodin. A když náhodou dorazíte o nějakou tu minutku dřív, organizátoři se vás určitě ujmou ?.

Fotodokumentaci z minulých ročníků i aktuální informace o letošních aktivitách najdete na www.sumavskecesty.cz

Jana Kolářová

Tip na výlet

K nejvyššímu šumavskému vodopádu

Průběh trasy: (Špičák) – Špičácké sedlo – vodopád Bílá strž – Černé jezero – Rozvodí – (Špičák – rozhledna) – Špičácké sedlo – (Špičák) **Délka trasy:** 16,3 km. **Převýšení:** 670 m. **Obtížnost:** střední. **Povrch:** lesní silničky a cesty 85 %, stezky 15 %. **Značení:** 60 % TZT. **Čas chůze:** 5,5 hodiny. **Parkoviště:** Špičácké sedlo. **Start:** Špičácké sedlo. **Občerstvení:** Ano.

Vyjdeme ze Špičáckého sedla po silničce směrem na Černé jezero. Část této trasy vede po naučných stezkách Špičák – Černé jezero a Historie obce Špičák. Stezka o historii Špičáku je necelých 7 km dlouhá a je na ní 16 zastavení. Turista na nich najde informace nejen o samotné obci, ale i třeba o dolování železné rudy v místech na Rozvodí či výstavbě Špičáckého tunelu (2. nejdelší v ČR). Po cca 500 metrech od parkoviště přecházíme právě nad zmiňovaným Špičáckým tunelem. Zhruba po 1 km (před Komárkovou jedlí) opustíme žlutou značku a odbočíme vpravo na neznáčenou silničku tzv. Kávovku. Cestou přecházíme přes potrubí, kterým teče voda z vyrovnávacího zámku do přečerpávací elektrárny pod Černým jezerem. Chvilí nato přejdeme i přes Jezerní potok (někdy nazývaný Černý p.), na němž se v naší blízkosti nachází malý vodopád, bohužel jen obtížně přístupný. Cesta dolů pokračuje k Hamrům, my půjdeme na křižovatce nahoru, na další křižovatce vyjdeme do značené lyžařské trasy, po které půjdeme vpravo. Pokračujeme až do míst, kde se napojíme na žlutou turistickou značku vedoucí od Hamrů. Po žluté se vydáme doleva a pokračujeme k rozcestí Pod Statečkem, kde odbočíme vlevo a pokračujeme stále po žluté značce k Bílé strži. Území Bílé strže je od roku 1972 národní přírodní rezervací. Na

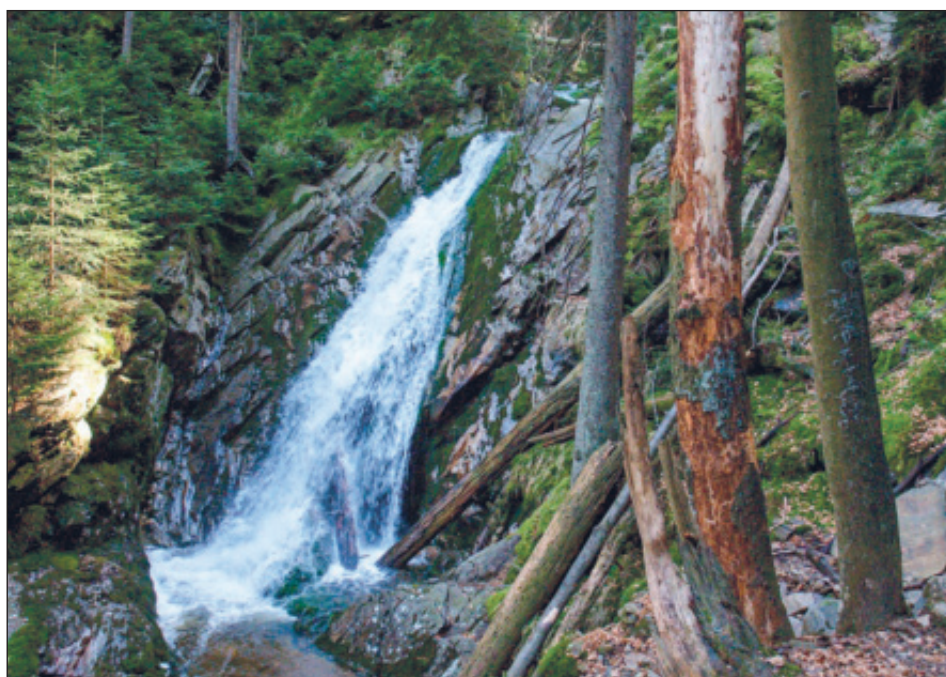
rozloze přes 79 hektarů je zde chráněno hluboce zaříznuté skalnaté údolí Bílého potoka s četnými stupni, peřejemi a vodopádem. V příkrých stráních nad potokem jsou to zbytky původního horského lesa pralesovitěho charakteru. Smrkové porosty s příměsí jedle, buku a jeřábu jsou staré až 240 let. Bylinné patro tvoří kapradiny a plavuně. Vodopád (k vyhlídkové plošině vede dolů strmá odbočka) je nejvyšší vodopád české

Bílý potok překonává na svém toku od pramene na Svarohu k soutoku s Úhlavou převýšení 500 m. Žije zde pstruh, vranka i rak. Podle legendy byl Čarostřelec z Ostrého později hubeně ztvárněn skladatelem von Weberem, ve spojení s temnými silami a děblem, kterého vzýval zde, pod vodopádem Bílé strže. Jaroslav Vrchlický o vodopádu napsal: „...ve třech odstavcích kácí se velikým rachotem prudká

strany Šumavy. Leží v nadmořské výšce 940 m. Je tvořen několika stupni, z nichž nejvyšší je vysoký 7 metrů. Skalní podloží je tvořeno svory, kterými prochází průniky žuly a křemene.

bystřeň přes omšené, zelení se smějící balvany. Černé sosny hlídají rozervanou skalní strž. Jako po stupních lze po skále dostat se až k temeništi slapu. Stíny stromů honí se nad vodou a slunce kouzlí v nich zlatou hru arabesk stále se měnící, stále těkající.“ Od vodopádu stoupáme po turistické červené značce asfaltovou silničkou. Z nejvyššího místa cesty se nám nabízí pěkný výhled k Ostrému a do Úhlavského údolí s Nýrskou přehradní nádrží. Po červené pokračujeme dále, přejdeme po břehu Černého jezera a vystoupáme k turistickému rozcestníku na Rozvodí. Odtud je možné zajít si několik set metrů k vrcholu Špičáku, kde je možné pokochat se pohledem do širokého okolí z rozhledny. Za příznivého počasí jsou vidět Alpy. Příroda kolem Čertova a Černého jezera je kromě zmiňované Národní přírodní rezervace chráněna i na daleko větší ploše, a to přírodní památkou Královský hvozď. Její rozloha je 2075 hektarů. Památka chrání geomorfologické útvary, skupiny stromů a přirozené přírodní ekosystémy. Byla vyhlášena v roce 1991. Táhne se po horském hřebenu od Svarohu přes Ostrý až po Lomničky. Z Rozvodí pokračujeme vlevo po zelené Rozvodskou cestou po úbočí Špičáku (1202 m) zpět na Špičácké sedlo.

Tip na výlet

Železnorudský okruh

Průběh trasy: Železná Ruda – Špičák – Hofmanky – Nový Brunst – Gerlova Huť – Železná Ruda

Délka trasy: cca 18 km. **Převýšení:** 520 m. **Obtížnost:** střední. **Po-
vrch:** lesní silničky 60 %, cesty 30 %, stezky 10 %. **Značení:** 100 %
TZT. **Čas chůze:** 5 hodin. **Občerstvení:** Ano.

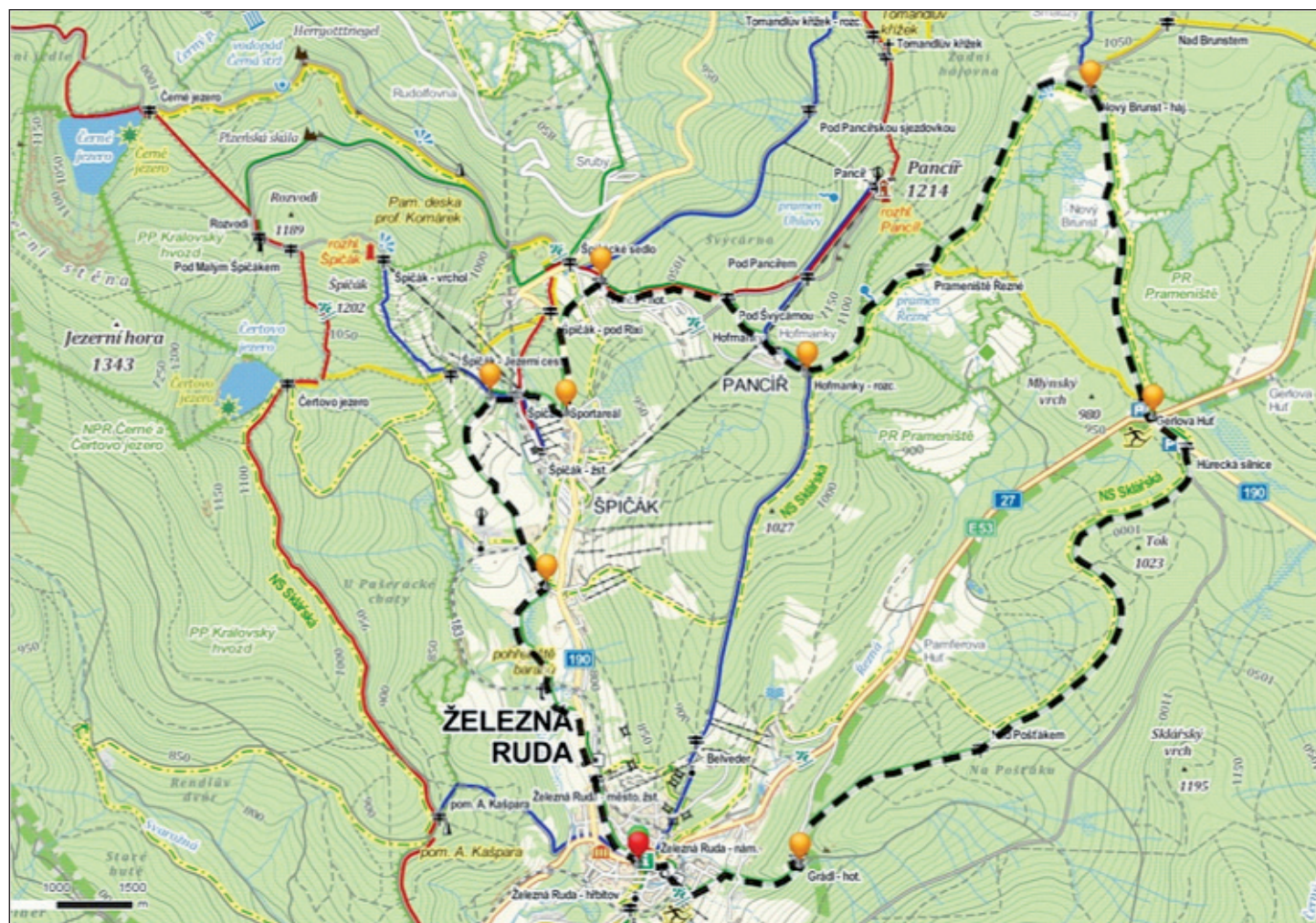
Ze Železné Rudy vyjdeme po zelené turistické značce, která nás bude provázet celou trasou, k tzv. kapli Barabů (sv. Antonína a sv. Barbo-
ry). *Původní kaple byla postavena v letech 1836–39 a byla nazývána Koperlovou, podle majitele sousedního dvora, který ji nechal postavit. V této kapli se konali pohřební obřady pro pozůstalé a přátele italských, chorvatských či dalmátských dělníků – barabů, kteří zahynuli během stavby tunelu zdejší železniční tratě. Železnorudský kostel a hřbitov byl určen pouze katolíkům, a protože železniční dělníci bývali jiného vyznání, mívali pohřební obřad v této kapli. Nově upravené pietní místo vedle železniční tratě s velkým dřevěným křížem a informačními tabulemi, kde byli barabové pohřbíváni, za okamžik navštívíte.* Pokračujeme dále na Špičák. Obec ležící pod stejnojmenným vrchem je dnes významným turistickým a lyžařským střediskem, do kterého dojdeme. Základy zdejší rekreaci položil volyňský kupec Jan Prokop (zvaný též otec Prokop). Nejnovější dominantou vrcholu Špičák je nově otevřená 26,5m vysoká rozhledna, kterou doporučujeme navštívit. Na vrchol Špičáku můžete vyjet například sedačkovou lanovkou. Nyní jsou dvě možnosti – pokračovat z areálu pěšky na Špičácké sedlo, nebo se nechat vyvézt již historickou sedačkovou lanovou dráhou ze Špičáku (ke které je potřeba sejít asi 500 m), na přestupní stanici Hofmanky. My pokračujeme pěšky, stále

po zelené kolem Špičáckého sedla, na rozcestí Pod Švýčárnou, dále na Hofmanky (1085 m). Místo je vhodné pro start některých túr, ať letních či zimních (sjezdovka Hofmanky), neboť leží na přestupní stanici lanovky ze Špičáku na Pancíř. V místě je i známý hotel Horizont. Odtud si můžeme odskočit na vrchol Pancíře a pokochat se okolní krajinou – a to opět sedačkovou lanovou dráhou, nebo si zajít pěšky 1,5 km.

My z Hofmanek pokračujeme po zelené (trasa zde kopíruje Sklářskou stezku) k prameništi Řezné a na Nový Brunst. V roce 1830, po konkursu na sklárnu ve Starém Brunstu, zde založil Johann Benedikt Adler novou sklárnu na výrobu zrcadel. Ovšem ještě téhož roku ji kupuje Johann Georg Ascherl. Ten výrobu rozšiřuje o tabulové sklo. Provozuje také křemennou stoupu, brusírnu skla, ale i výrobu cinových fólií. Sklárna i okolní budovy utrpěly několika požáry. Po posledním z nich, v roce 1900, už sklárna nebyla obnovena. Mezi místní rodáky patřil i Emanuel Ascherl, autor více jak stovky textů (ale i hudby) šumavských písní. Dnes na Novém Brunstu stojí pouze opravená budova bývalé stodoly.

Z Nového Brunstu pokračujeme na rozcestí Gerlova Huť. Původní sklářská huť postavená před rokem 1600 stávala u Javorné (u Gerlova) a na přelomu 17. a 18. století se nejspíše kvůli nedostatku dříví přestěhovala blíže k Železné Rudě, právě do těchto míst. Huť byla vyhašena v roce 1865. Z bývalé sklárny se dodnes dochoval pouze náhon ke sklárně a budova huťmistra, kde byla později škola.

Přejdeme frekventovanou silnici a pokračujeme po zelené pod Sklářským vrchem. Název vrchu nám připomíná, že i zde byly sklárny a to jmenovitě Pamferova Huť. Byly to vlastně hutě dvě. První stávala kou-

Tip na výlet

sek nad cestou a založil ji roku 1782 známý sklářský mistr Johann Georg Hafenbrädel. Sklárna patřila tomuto rodu až do roku 1838. Vyrábělo se zde tabulové sklo různé kvality. Po tomto roce se sklárna přestěhovala níže, do údolí Řezné. Tu už provozovala rodina Blochova z Tachova. Vyráběla opět tabulové sklo, ale s příchodem změny otopu z dřeva na uhlí v jiných sklárnách, přestal být tento provoz rentabilní a sklárna ukončila činnost. Ještě jednou zkusil provoz obnovit železnorudský obchodník Josef Fuchs. Vytápění dřevem zkombinoval s uhelným a ve sklárně 20 let vyráběl kvalitní tabulové sklo. V roce 1892 ukončila sklárna provoz definitivně. U cesty je infotabule od Horní Pamfěrový Hutě. Variantně můžeme jít i přes spodní huť u čerpací stanice, ale tuto cestu zatím nedoporučujeme, neb se musí jít až k odbočce na hotel Engadin asi 500 m po hlavní silnici.

Pokračujeme tedy kolem hotelu Grádl (nad hotelem v lese jsou zajímavé skalky), kde můžeme ochutnat Železnorudské pivo, okolo peřejnatého Grádelského potoka zpět do Železné Rudy. Pro cyklisty je lépe sjet z Grádlu na hlavní silnici a po ní do Železné Rudy.

Nový Brunst, kde dříve stála sklárna

Bavorská tradice

Závody v dovednosti – tedy jízdy na přesnost – čtyřspřeží pivovarských povozů na náměstí ve Zwieselu. Letos se konal již 30. ročník, a sice v rámci letních slavností.

VLÁČKEM ŠUMAVÁČKEM K ČERNÉMU JEZERU

od 10. 7. do 15. 9. 2018

Železná Ruda – Černé jezero				
km	okružní cesta	odjezd	odjezd	odjezd
9	Železná Ruda, ŽAMM – Lanžovská Bělá	9:00		
1,5	Železná Ruda, Horní nádraží	9:00		
5	Černá Hora, Horní nádraží	9:50		
6,5	Černá Hora, střední	10:10	11:00	15:00
10	Černé jezero	10:40	11:00	15:00

Černé jezero – Železná Ruda				
km	okružní cesta	odjezd	odjezd	odjezd
9	Černé jezero	11:30	14:00	16:00
1,5	Černá Hora, střední	12:00	14:00	16:00
5	Černá Hora, Horní nádraží			16:40
6,5	Železná Ruda, Horní nádraží			16:50
10	Železná Ruda, ŽAMM – Lanžovská Bělá			17:00

ÚT – NE
dle jízdního řádu

Změna: každá HŽ a dle aktuální technické podoby, klimatizační podminek a přístrojové techniky vyžadována.

Provozovatel: město ŽELEZNÁ RUDA, www.esmava.net/litruda

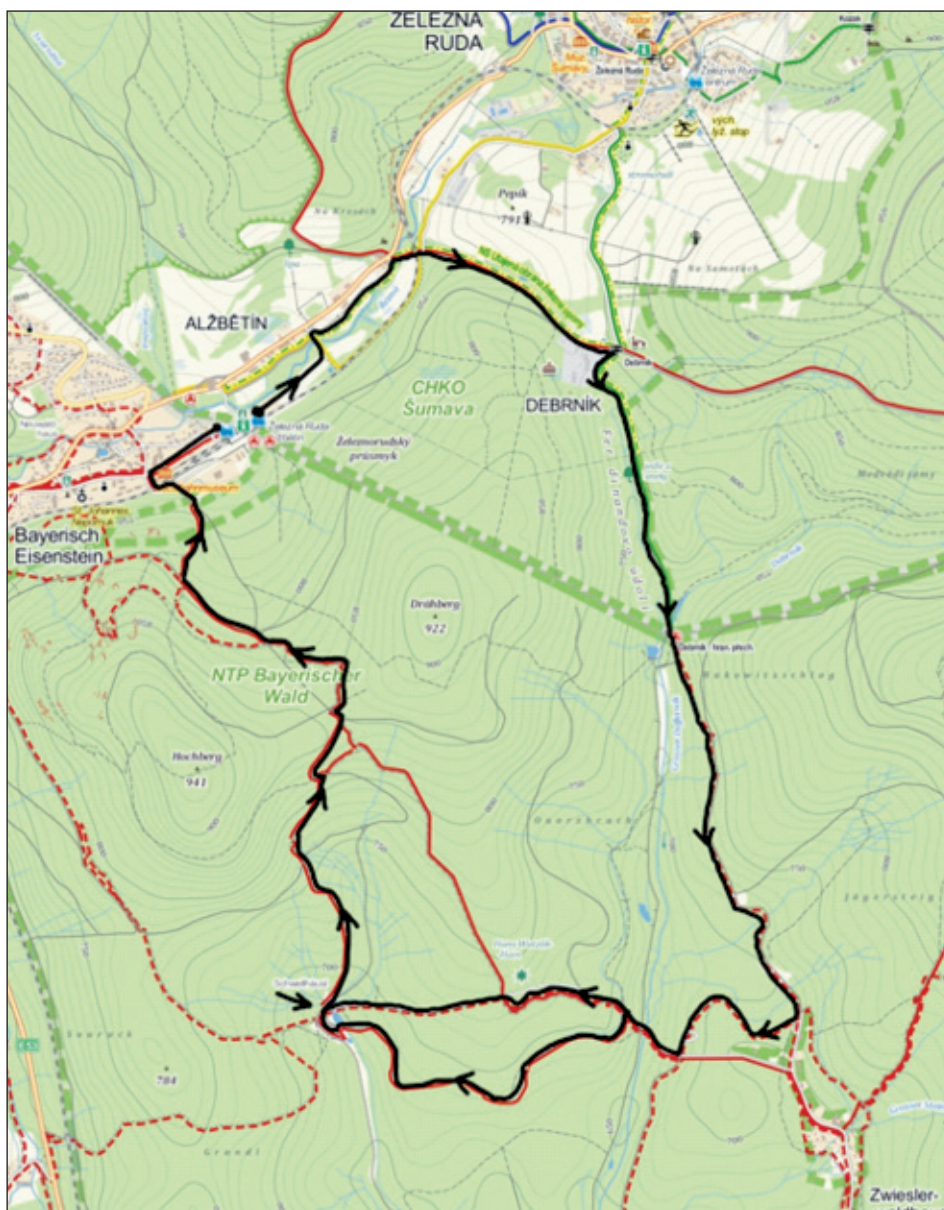
Tip na výlet

Na skok do Bavorska – Schwellhäusel

Druhý výlet je za hranice, do Česko-Německých lesů a do příhraničního místa, zvaného Schwellhäusel. Průběh trasy: Alžbětín – Debrník – Ferdinandovo údolí – Zwieslerwaldhaus – Schwellhäusel – Bayerisch Eisenstein – Alžbětín

Délka trasy: 13 km. Převýšení: 380 m. Obtížnost: lehká. Povrch: lesní silničky 30 %, cesty 40 %, stezky 30 %. Značení: 100 % TZT. Čas chůze: 4 hodiny. Parkoviště: Alžbětín. Start: Alžbětín. Občerstvení: Ano.

Z Alžbětína (vlakové nádraží, parkoviště) vyjdeme po žluté turistické značce a pěší zóně směrem na Železnou Rudu. Na rozcestí s červenou odbočíme vpravo přes most přes Řeznou, podějdeme viadukt a pokračujeme rovně do kopce na Debrník, podél stezky „Utajená obrana Železné opony“. Kousek před bývalou rotou pohraniční stráž si na rozcestí všimneme mohutné jedle. Připomene nám tzv. Obří jedli, která bývala zdejší atrakcí. Byla vysoká 50 metrů s obvodem 530 cm a stará asi 400 let. Poblíž býval hostinec Birghäusl, odkud vedla k jedli značená cesta. Z Debrníku pokračujeme vpravo po zelené značce do Ferdinandova údolí. Přejdeme přes státní hranici a po tzv. Böhmweg (Česká cesta) pokračujeme do Zwieslerwaldhausu. Tady odbočíme vpravo. Po překonání potoka Velký Debrník jdeme vlevo naučnou stezkou Hans Watzlik Hain (označena symbolem černého čápa nebo trasa se zeleným trojúhelníkem) do Schwellhäuslu. Při naučné stezce můžeme vidět nejsilnější stromy v Bavorsku. Některé jsou uschlé nastojato, některé jsou i padlé (stezka se nedoporučuje používat, z důvodu bezpečnosti, za silného větru). V roce 1828, při stavbě vodní nádrže Schmallsbach Schwellle, sloužící ke zvýšení průtoku vody při plavbě dřeva, byl postaven i přístřešek pro její stavitele. Plavební domek (Schwellhäusl) se postupně rozšířil i o hostinec. Prvním hospodským a současně správcem tady byl (v roce 1870) Ludwig Lettenmaier. Bylo to v období známých šumavských

polomů. Aby bylo dřevo včas zpracováno, byli sem povoláni dřevaři z Alp. A právě tato chata se stala důležitou základnou pro tyto dřevorubce. A rodině Lettenmaierů patří budova dodnes. Jezírko už k plavení dřeva neslouží, ale je vzorně upraveno. Je tu dětský koutek a v okolí malá ZOO - výběh s poníkem, ovci, oslem či pávem. Ve zdejší historické restauraci si můžete dopřát třeba místní specialitu Brotzeit (obložený chléb) a zapít ji kaltenberským tmavým ležákem König Ludwig Dunkel, „Bier vom Stoa“ neboli „pivem ze skály“. Pro návštěvníky z Čech je příjemné, že část personálu mluví česky. Odtud po cestě vyznačenou symbolem káněte pokračujeme do Bayerisch Eisenstein. Při příchodu do Bavorské Rudy je možné přímo u vlakového nádraží navštívit místní muzeum drah s bohatou expozicí vozů a vybavení. Česko-německé vlakové nádraží, kterým v polovině prochází státní hranice je vlastně již výchozí bod naší túry.

Ludwigsthal „Haus zur Wildnis“

Nedaleko od hranice s Německem, asi 10 km na hlavní silnici mezi Bayerisch Eisenstein a Zwiesel, leží malebná obec Ludwigsthal. V těsném sousedství této vesničky se nachází část bavorského národního parku, se svým návštěvnickým centrem „Haus zur Wildnis“. Jedná se o projekt, kterému my říkáme chování zvířat ve „volné“ přírodě. Taková ZOO v lese. Na 65 ha naleznete jak smečku vlků, tak koně, krávy, rysy, ale také zábavu a poučení v návštěvnickém centru, a také v jeskyni, jež představuje dobu ledovou.

Do parku můžete dojet pohodlně autem – cca 8 min ze Železných Rud, na kole po cyklostezce, či vlakem z Alžbětína. Park je otevřen každý den, včetně návštěvnického centra. Vstupné se neplatí, pouze parkovné.

V parku si můžete vybrat několik okruhů, z nichž nejdelší by vám neměl trvat déle než 60 min. V parku se nesmí jezdit na kole, cestičky jsou však dobře upraveny i pro kočárky a vozíčky pro pohybově handikepované návštěvníky. Do parku můžete i se svým psím miláčkem, pokud jej budete mít na vodítku. Krmit zvířátka samozřejmě nesmíte.

Rysí mládě – o důvod víc navštívit Zoopark v nedalekém Ludwigsthalu.

V parku se nachází několik pozorovatelů, které jsou často využívány fotografy, kteří čekají na unikátní záběr. Největší atrakcí v současnosti je párek rysa, který má mládě. Ovšem uvidět je, to chce opravdu notnou dávku trpěli-

vosti a také štěstí. Rys není zrovna komunikativní zvíře, a lidí se straní. Ale občas se ukáže a to je opravdu nádherná podívaná.

Světluš Chabrová

Na šumavském Špičáku připravili na letošní léto novou stezku k Černému jezeru.

Povede po hranicích bývalého Československa

Bikepark má novou skokovou sekci s velkým nafukovacím vakem pro trénink doskoků. Lanovka zahájila letní provoz v sobotu 2. června

Další naučná stezka pro pěší turisty vedoucí od rozhledny na vrcholu Špičáku přes Rozvodí tentokrát k Černému jezeru je hlavní novinkou letošního léta ve Ski&Bike Špičák a jeho okolí. K druhému ledovcovému jezeru v této lokalitě navíc povede trasa místy spojenými s jednou historickou etapou naší republiky. „Čtyři kilometry dlouhá trať pro pěší turisty kopíruje linii státní hranice bývalého Československa v dobách, kdy nás od tehdejší svobodné Evropy oddělovaly ostnaté dráty,“ říká provozní ředitel Ski&Bike Špičák Vladimír Kasík.

Vzpomínky na chmurnou historii „železné opony“ v roce 100. výročí vzniku naší republiky doplní na této trase otázky a kvízy pro děti, kterými je provede další živočich spatřý se zdejší přírodou – datlík tříprstý. „Chtěli jsme obě trasy vedoucí od rozhledny na vrcholu Špičáku k raritním a scénicky úžasným ledovcovým jezerům tematicky sjednotit a oživit

je zajímavými informacemi ze Železnorudska,“ uvádí k letošní novince V. Kasík. Pouze pěší turisté (na kole se k oběma jezerům jezdit nesmí) tak letos doputují „Po stopách zajíce“ k Čertovu jezeru a „Datlíkovou stezkou“ nově k Černému.

„Se zajícem je trasa opravdu lehká, dostanou se sem i rodiče s kočárky. Datlíková stezka je už náročnější, ale děti od čtyř pěti let by ji v doprovodu dospělých měly zvládnout také. Každopádně na všechny děti čeká po návratu k nám do areálu po vyplnění a odevzdání kvízů z jedné či druhé trasy odměna,“ dodává Kasík. Všechny obrázky (kvízy) s informacemi jsou na Datlíkově stezce též opatřeny QR kódy, takže po nahrání do mobilu či tabletu se lidé dozvědí ještě více podrobnějších informací než jen ty uvedené přímo na místě.

Lanovka se rozjela 2. června

Léto na šumavském Špičáku začalo letos v sobotu 2. června (i s párty včetně koncertů kapel) a potrvá do konce října. Ve stejném dni se také poprvé rozjela lanovka na vrchol Špičáku (k rozhledně a k cestám na jezero). V létě jezdí od 9 do 17 hodin, v pátek a sobotu až do 18 hodin. Cesta nahoru přijde na 150 Kč a včetně návratu zpět na 190 Kč dospělý, respektive 70 Kč/80 Kč děti.

Trochu pozdní začátek letní sezony v porovnání s jinými horskými středisky v ČR i zahraničí jde tradičně na vrub respektování pravidel zdejší Chráněné krajinné oblasti Šumava, kde areál leží. Lanovka bude v provozu každý den až do 16. září. Potom, až do konce října, jen o víkendech. Tyto termíny kopíruje i otevírací doba rozhledny. Letní sezona skončí přesně v den 100. výročí vzniku Československa v neděli 28. října 2018.

Bikepark s novou sekcí pro skoky a nafukovacím vakem

Všech 6 hlavních tratí různé náročnosti od hobby až po profi kategorie jezdců prošlo před letošním létem jako vždy modernizací. Letos jsou úplně nové všechny dřevěné „klopenky“ (klopené zatáčky), několik lávek či skoků a přibyla nová skoková sekce „Jump park“ s velkým nafukovacím vakem („Bag Jump“ nebo též „Big Air Bag“) pro trénink doskoků. Pravidelný závod v rámci Evropského poháru v downhillu se pojede o víkend 20. – 22. července 2018.

Ski&Bike Špičák stále už několik let jako jediné středisko v ČR vydává a akceptuje tzv. Gravity Card, což je společná jízdenka pro 18 nejlepších bikeparků (o 2 více než loni) v několika zemích Evropy. Druhým rokem pokračuje spolupráce s německým Geisskopfem – možnost uplatnit celo-

sezónní společnou jízdenku pro léto. Podrobnosti a specifika jednotlivých tratí jsou na webu www.spicak.cz

Po vzoru zimní lyžařské školy bude v létě otevřena Gravity Academy - výuka jízdy na bikovém kole pro všechny věkové kategorie. Postarají se tady i o celé skupiny zájemců včetně firemních akcí i naplánování aktivit pro ně na celý víkend/týden.

Letní půjčovna kol v areálu má široký výběr a nabízí jak klasická horská kola (včetně dětských), tak speciály pro downhill značky Kona (plus veškeré další vybavení pro jezdce a výuku downhillu) nebo elektrokola. Poblíž lanovky je též dětské hřiště.

Investice do letošního léta. Údržba sjezdovek na zimu přírodní cestou.

Investice do letošního léta (modernizace bikeparku a celého střediska, nová stezka apod.) včetně započtení nákladů na pořadatelské EP v downhillu dosáhnou částku přes 2 miliony korun.

V letošním létě bude také pokračovat údržba sjezdovek před zimou *navážením speciálního kompostu z nedalekých šumavských luk. Jeho složení je odladěno se správou CHKO Šumava, nesmí např. obsahovat zárodky rostlin, které do naší oblasti nepatří.* Jedná se o jeden z bodů environmentálního rozvoje střediska, jemuž se na Špičáku věnují už několik let.

„Jednoznačně šlo o krok správným směrem. Díky navezení humusu jsou sjezdovky v létě více porostlé zelení. Svahy pak více zarovnané bez rigolů, prohlubní a kamenů. Na zasnežování v zimě jsme pak na těchto upravených úsecích spotřebovali méně vody a elektřiny,“ konstatuje Vladimír Kasík. Pro představu, zatímco na vegetaci neporostlý nebo chudě porostlý svah je potřeba zhruba 30 centimetrů technického nebo přírodního sněhu, na tom v létě takto upraveném se může začít lyžovat už při polovičním množství sněhu.

Návštěvnost loňského léta a skončené zimní sezony.

Návštěvnost léta ve Ski&Bike Špičák se dva předchozí roky (2016 a 2017) držela hranice cca **40 000 návštěvníků/rok** (z toho cca 8000 bikerů). Skončená zimní sezona patřila co do návštěvnosti i podmínek pro lyžování mezi nejlepší v novodobé historii sportovního/lyžařského

areálu Ski&Bike Špičák od zprovoznění čtyřsedačkové lanovky v letech 2005/06. Ta byla a je dosud rekordní se 129 tisíci lyžaři. Začátkem dubna ukončená (přesně v pondělí 2. 4.) **trvala 117 dnů** a zařadila se s cca **120 tisíci lyžaři** hned za ní.

Významné sportovní podniky a akce léta 2018 ve Ski&Bike Špičák

Podeváté v řadě pojedou na Špičáku bikerská esá v závodech iXS European Downhill Cupu (20. – 22. července 2018). O body do tohoto seriálu tady vždy bojují cyklističtí sjezdaři z téměř 30 zemí světa např. i z Austrálie, Nového Zélandu, USA, Venezuely či Jižní Afriky.

Giant Enduro Race/září 2018. Na Špičáku se opět pojede jeden ze závodů enduroserie, která povýšila z ryze tuzemského podniku už na evropský Central European Enduro. V areálu a jeho okolí se se koná celkem 6 rychlostních zkoušek.

Tisková zpráva SKI&BIKE ŠPIČÁK

ITC informuje

Akce konané na Železnorudsku

3. – 4. 8. 2018 Železnorudské slavnosti

- tradiční dny plné zábavy, jarmark, občerstvení, pouťové atrakce...

Město Železná Ruda 376 397 033

11. 8. 2018 Dřevěná olympiáda

- 14. ročník hojsoveckého klání pro děti i dospělé, od 13.00

SDH Hojsova Stráž/Hojsova Stráž

11. 8. 2018 Koncert Komorní hudby

- ERRAI trio – hudební vystoupení v rámci festivalu „Šumavské letní hudební večery“ od 19.00

Kostel v Železné Rudě

Nezapomeňte navštívit

Fotoobrazy Milana Váchala jsou k vidění v Návštěvnickém centru Šumavy

Milan Váchal se narodil v Plzni v roce 1965. Na Šumavu jezdí již od dětství se svými rodiči, kteří často tráví dovolenou a volné víkendy na hotelu Vydra v Srní. Již tehdy začíná vznikat jeho náklonnost k neopakovatelné kráse šumavské přírody, která se postupem času rozvine v lásku na celý život.

První fotografické pokusy s otcovou Praktikou FX a odvážné experimenty při vyvolávání černobílých filmů zn. Fomapan a Orwo začíná realizovat se střídavým úspěchem od svých dvanácti let.

Fotografie se mu nakonec stane osudem.

V roce 1991 nastupuje jako umělecký fotograf v Divadle Josefa Kajetána Tyla v Plzni. Od roku 1993 se věnuje fotografii profesionálně jako fotograf na volné noze. Věnuje se fotografii portrétní, modelingové, produktové a reklamní, ale postupně se jeho doménou stává náročná disciplína letecké fotografie. Spolupracuje s řadou novin, časopisů a agentur, jeho služeb využívají různé firmy. S tematikou letecké fotografie vydává postupně řadu nástěn-

ných kalendářů. V roce 2009 vychází hned dvě zajímavé fotografické knihy „FOTOOBRAZY Plzeň a okolí“ a „Šumava kouzelná a umírající“. „Šumava kouzelná a umírající“ je zároveň historicky první fotografickou publikací, která mapuje Šumavu výhradně prostřednictvím leteckých snímků a zároveň se zabývá katastrofálními důsledky rozsáhlé kůrovcové kalamity. Poslední tři roky se věnuje vydávání pohlednic s tematikou zajímavých míst a dominant české krajiny.

Na červencové výstavě v Návštěvnickém centru v Železně Rudě se Váchal prezentuje velkoformátovými fotoobrazy Šumavy. Snímky jsou pořízeny plnoformátovou zrcadlovkou zn. Nikon s vysokým rozlišením snímače a vytištěny na dvanáctibarevném plotru zn. Canon pigmentovými inkousty, což zaručuje vysokou kvalitu a trvanlivost výtisků.

Srdečně Vás zveme k návštěvě této pozoruhodné výstavy!

Redakce ŽZ

KAŠPERK

LÉTO NA HRADĚ KAŠPERK

ČERVENCOVÉ NOČNÍ
PROHLÍDKY

12. – 14. 7. 2018

FAIRY DREAM

28. 7. 2018

KONCERT STŘEDOVĚKÉ A KELTSKÉ HUDBY

ROZMARNÉ LÉTO

12. – 14. 7. 2018

DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ SPOLKU KAŠPAR

SRPNOVÉ NOČNÍ
PROHLÍDKY

16. – 18. 8. 2018

PŘEDPRODEJ ONLINE VSTUPENEK A VÍCE INFORMACÍ:

WWW.KASPERK.CZ
+420 376 582 324 info@kasperk.cz

KAŠPERK

6. 7. – 31. 8. 2018

KAŽDÝ PÁTEK

TVOŘIVÁ DÍLNA
Z OVČÍ VLNY

NA NÁDVOŘÍ
HRADU KAŠPERK

PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

WWW.KASPERK.CZ
+420 376 582 324 info@kasperk.cz

Novinky z Národního parku Šumava

Otevírá se Medvědí stezka na Stožecku, uzavírka na Schwarzenberském kanále však trvá dále

Jedna z nejnavštěvovanějších stezek v jižní části Šumavy – Medvědí stezka, je po zpracování polomového dříví opět veřejnosti přístupná. Dále se však zpracovávají polomy na dalších místech Stožocka a Novopecka, zejména v okolí Rosenauerovy kaple na Schwarzenberském kanále a také v údolí potoka Hučina na tzv. Hučické cestě. Z důvodu bezpečnosti jsou tyto trasy pro veřejnost uzavřené do odvolání, nejpozději však do 31. července.

„Kalamity, kterou způsobily loňská srpnová bouře a následně orkán Herwart na konci října i zimní polomy, se nám podařily zpracovat. Další polomy, v řádech tisíců metrů krychlových, ale způsobily bouřky v posledních měsících a ty se stále zpracovávají,“ vysvětluje náměstek ředitele Správy NP Šumava Jan Kozel.

„Nejvíce stromů popadalo právě v oblasti Jeleních vrchů, nedaleko Rosenauerovy kapličky a právě v okolí Hučické cesty. Tam se kolem turistických tras soustřeďuje vytěžené dříví, aktuálně tam čeká na odvoz okolo deseti tisíc kubiků. Dříví se průběžně odváží,“ dodává.

Denně tak v této oblasti projede i více než dvacet odvozních souprav, pohybuje se zde lesní technika a v případě silného turistického ruchu, který se tu očekává hned v prvních týdnech prázdnin, tu mohou nastat nebezpečné situace.

„Apeluji na všechny návštěvníky, aby v plné míře respektovali toto omezení. Nejen že se vystavují možné pokutě za jeho porušení, ale hlavně jim zde hrozí nebezpečí úrazu. Bohužel jsme já i moji kolegové velmi často potkávali v uzavřených úsecích cyklisty i pěší turisty, kteří argumentovali třeba tím, že ceduli s omezením přehlédli nebo přiznali, že ji ignorovali. A co je absolutně nepochopitelné, do zákazu vstupovali rodiče i se svými dětmi a dokonce je nechávali lézt na více než 3 metry vysoké

hráně dříví. To je opravdový hazard s jejich životy,“ říká vedoucí Informační a strážní služby NP Šumava na Stožecku Luděk Švejda.

„Velmi pečlivě jsme zvažovali, zda tyto úseky uzavřít, především s ohledem na nadcházející první týden letních prázdnin, kdy právě do oblasti Jeleních vrchů přijedou desítky tisíc turistů, ale s ohledem na bezpečnost to je nutné. Věříme ale, že tyto úseky budeme moci otevřít dříve, než na konci července,“ doplňuje mluvčí Správy NP Šumava Jan Dvořák

Převzato z TZ Správy NP Šumava

Šumavský koutek zoologa

Zajíc polní – *Lepus europaeus*

Zajíc polní byl ještě nedávno nejběžnější lovnou zvěří, postupně se však stává stále vzácnější. Příčiny snížení populace až o devadesát procent v posledních třiceti letech nejsou dosud známé, a tak se mnoho „moudrých hlav“ pře co způsobilo tento dramatický pokles.

Podobný osud zasáhl i některé další živočichy, jako koroptev polní, tetřívka obecná, sýsla a křečka polní. Abychom vše nespádkli jen na klimatické změny, musíme sáhnout i do svého svědomí. Změny v krajině, které jsou způsobeny činností člověka, zapříčinily vymírání těch nejcitlivějších druhů. Jiným naopak

svědčí, čímž se dříve vzácný živočich stává běžnou součástí naší přírody (krkavec, vydra).

Na Šumavě je zajíc vzácnější než liška, proto udělat zaječí fotku není žádná legrace. Na jaře loňského roku jsem si všiml, že na pastvině, kde chováme několik kusů hovězího dobytka, se brzy ráno i navečer popásá dospělý zajíc, kterému nevadí ani přítomnost daleko větších „kolegů“. Když se býčci přiblíží na několik málo metrů, klidně odhopká o kousek dál a nerušeně pokračuje v započaté práci. V tu chvíli mě napadlo využít tyto čtyřnohé „kolegy“ a pomocí jejich mohutných těl se dostat na dostřel fotoaparátu k vytoužené kořisti. Druhý den, vybaven fotografickou technikou, jsem se zamíchal do stádečka našich býčků a svorně jsme, co noha nohu mine, postupovali k okraji pastviny, kde se již náš „Janek“ klidně popásal. Přes hřbet prvního býčka jsem pozoroval, že zajíc o přítomnosti člověka nemá potuchu. „Páslí“ jsme se společně asi 20 minut, než jsem usoudil, že jsem dostatečně blízko, abych mohl udělat solidní fotografie. Přes hřbety pasoucích se dobytčat byl krásný výhled a zajíc o mě stále nevěděl. Asi neuměl počítat, když si nevšiml, že první býček má šest nohou. Naexponoval jsem několik záběrů a hrdě odcházel domů. Tam jsem

se hned pochlubil manželce, jakým způsobem jsem zajíce přelstil. „Představ si, že ten pitomej zajíc nerozezná býka od člověka!“ Žena se na mne dlouze zadívala, přičichla k mému oblečení a pravila: „Promiň, ale já bych to také nepoznala.“ A to moje žena již dávno není žádný „zajíc“. Uražen jsem odešel prohlédnout si nové fotografie, a když to neudělal nikdo jiný, jako obvykle jsem se pochválil sám.

*Čerpáno z knihy Ivana Lukeše,
Okamžiky živé přírody
Foto: Ivan Lukeš*

PSALA MĚ ŠUMAVA

A už jsou tady zase, jedny z nejkrásnějších letních měsíců každého roku. Měsíce prázdnin, dovolených, víkendových výletů i jednodenních túr na naši Šumavě. Navštíví ji několik tisíc lidí, kteří obdivují její krásu i v proměnách času. Času, který se jednomu jeví při pohledu na dnešní lesy Šumavy nehezky. Druzí ho chápou jako přírodní proces, s kterým si příroda poradí sama. Mnozí fotografové já-sají, neboť vichřice a následný kůrovec otevřel pohledy, které nám zůstávaly dosud schované. Tak jak fotili Šumavu fotografové Seidel, Wolf či Heckel, tu již neuvidíme. Současní fotografové fotí a nafotili nové snímky, které by zase nenafotili výše jmenovaní pánové. Taková je realita.

Co však na naší Šumavě stále zůstává smutným je to, jak se k ní chováme my lidé. Mnohdy zehráme na to, že to již není ta Šumava, kterou jsme znali z dob našeho mládí či za posledních deset či dvacet let. A přitom jí ubližujeme nejvíce. I ona je z toho smutná a nelíbí se jí to. Po letošní zimě mě psala. Přečtěte si co je poselstvím jejího dopisu:

Byla jsem tajemstvím, stejně tak jako kdysi bylo tajemstvím zahlédnout kotník ženy při nastupování do kočáru. Tajemstvím, kdy spatřit mé hluboké lesy, údolí, vrcholy hor, stráně, bublající potoky i hladiny jezer znamenalo pro mnohé první návštěvníky nezapomenutelné chvíle jedinečných zážitků. Už nevím, kdo byl první. Poznávali jsme se navzájem. Postupně jsem přivýkala vaší přítomnosti. Časem se tu někteří z vás usadili, žili tu a pracovali. Využívali mých darů i bohatství, kterými jsem byla obdařena. Prožívali jsme pospolu vše dobré i zlé. Bylo nám spolu moc hezky.

Zato dnes jsem přímo vystavena velkému množství těch, kteří tu žijí i těch, co mě navštěvují. Jedni obdivují, poznávají, chrání mé bohatství a užívají si mé krásy. Druzí spoutávají, omezují i ubližují. Někteří mě chtějí vlastnit, pokořit i zneužít. Jsem z toho smutná. A někdy to i hodně bolí. Zase bych chtěla být tou mladou, nezkroutnou, nepoznanou i tajemnou... Dobře vím, že čas nelze zastavit. A tak snad díky vám, dobrým lidem, kteří tu žijete, i těm kteří mě obdaříte svou přítomností, se zase mohu na chvíli vrátit tam, odkud jsem přišla... Chovejte se ke mně jemně, tak jako k ženě, a já se vám odměním tak, jak to milující žena umí. Budete se ke mně vracet, budete po mně toužit, budete mě hledat, abych se pro vás znovu stala tajemstvím, touhou, kterou rozšíříte mé lesy.

A tehdy se i z vás ztratí prázdnota, lhostejnost, bezohlednost, arogance, zloba i opuštěnost. Vráťte se zpátky do vašich snů a stanu se pro vás věcností i láskou. Mnohdy se ke mně budete po celý váš život navracet. Budete mě milovat, respektovat i uznávat.

A tehdy se i já k vám vrátím – Já, krásná i tajemná Šumava.

Václav Vetyška, Nýrsko

JÍZDNÍ ŘÁD – VLÁČKEM ŠUMAVÁČKEM PO ŽELEZNORUDSKU

Železná Ruda - Černé jezero

km	silniční vláček	odjezd	odjezd	odjezd
0	Železná Ruda, ALMA - zastávka BUS	9:30		
1,5	Železná Ruda, Belverdér	9:40		
5	Pancíř, Hofmanky	9:55		
6,5	Špičák, sedlo	10:15	13:00	15:00
10	Černé jezero	10:45	13:30	15:30

Černé jezero - Železná Ruda

km	silniční vláček	odjezd	odjezd	odjezd
0	Černé jezero	11:30	14:00	16:00
1,5	Špičák, sedlo	12:00	14:30	16:30
5	Pancíř, Hofmanky			16:40
8,5	Špičák, sedlo			16:55
10	Železná Ruda, OSTRÝ - zastávka BUS			17:05

Změna jízdního řádu z důvodu možné technické poruchy, klimatických podmínek a přístupnosti lesních cest vyhrazena.

Rodinná jízdenka jednosměrná: 80 Kč

Platí pro 1 dospělého a max. 2 děti do 15 let mezi stanicemi Železná Ruda, ALMA, zast. BUS – Špičák, sedlo nebo Špičák, sedlo – Černé jezero nebo Černé jezero – Špičák, sedlo nebo Špičák, sedlo – Železná Ruda, OSTRÝ, zast. BUS

Jízdenka jednosměrná: 50 Kč

Platí pro jednu dospělou osobu mezi stanicemi Železná Ruda, ALMA, zast. BUS – Špičák, sedlo nebo Špičák, sedlo – Černé jezero nebo Černé jezero – Špičák, sedlo nebo Špičák, sedlo – Železná Ruda, OSTRÝ, zast. BUS

Jízdenka úseková: 30 Kč

Pro jednotlivé úseky mezi stanicemi Železná Ruda, ALMA, zast. BUS – Špičák, sedlo, tzn. Železná Ruda, ALMA, zastávka BUS – Železná Ruda, Belverdér nebo Železná Ruda, Belverdér – Pancíř, Hofmanky nebo Pancíř, Hofmanky – Špičák, sedlo nebo pro úseky v opačném směru

SPORT

Fotbalová sezóna skončila

Fotbalisté zakončili v červnu své soutěže. Mladší přípravka (6-8 let) pod vedením Josefa Škacha si v 1. soutěžním ročníku vedla velmi obstojně. Herně ani výsledkově nepropadla, ba naopak. Klukům každý turnaj i zápas vléval novou chuť a optimismus do dalších bojů. Hráči mladší přípravy: Alex Škach, Ondra Vohlídal, Jakubové Ševčík, Kasl, Chalupský, Furst, Tonda Frenzl a Vašík Halama.

Mladší žáci skončili na 3. místě za Kolincem a Klatovy. Trenéři Greiner a K. Bechyně se během celé sezóny mohli spolehnout na výkony těchto hráčů: Míša Bui, Sebi Greiner, Honzové Chalupský, Konvalinka, Lučan, Mára a Maty Jíchové, Felix Jonathan Kopecký, Jirka Sekyra, Tomáš Hanzlík, Ondra Vlach, Vo Hui Hong (Pěť'a), Tonda Lučan. Měřítkem této kategorie, ve které nastupovali i naši svěřenci a vedli si velmi obstojně, bylo 3. místo výběru Okresního svazu v republikovém finále.

Mužstvo dospělých pod vedením trenérů Kroupara a Hájka se díky bodům, uhraným hlavně v podzimní části, zachránilo v Okresním přeboru. Budeme doufat, že v nadcházejícím ročníku uděláme našim fanouškům větší radost. Tímto bychom jim chtěli poděkovat za jejich celoroční podporu jak v domácích, tak i ve venkovních zápasech.

Koncem června proběhla regenerační údržba hřiště, abychom mohli v podzimní části hrát opět na kvalitním hřišti a k tomu opět, a letos již po čtvrté, přivítat v rámci Železnorudských slavností Kozlovnou Ládi Vízka v čele s Láďou Vízkem, Horstem Sieglem, Tomášem Skuhřavým, Vládou Šmicrem a dalšími zajímavými jmény. Začátek utkání je v sobotu 4. 8. ve 14.00 hodin. *Letošní setkání s Kozlovnou bude mít charitativní nádech. Pro Nadační Fond Šance Onkoláčkům se budeme snažit vybrat finanční i materiální dary, které po skončení fotbalového utkání budou předány ředitelce nadace p. Klasnové.*

Podzimní sezonu začne mužstvo dospělých 11. 8. domácím zápasem s Malým Borem, mladší žáci 7. 9. doma s Dlouhou Vsí a mladší přípravka turnajem 8. 9. v Hrádku Sušice.

David Greiner

Mladší žáci – nástup na utkání

Mladší přípravka – dokopná s rodiči

Mladší přípravka

Mladší žáci – dokopná

SEZNAM POTŘEBNÝCH VĚCÍ

SUDOCREM, BEPANTHEN, IMAZOL KRÉM PASTA
EMLA (ZNECHTLIVUJÍCÍ)
NUROFEN PRO DĚTI SIRUP / TBL
PARALEN PRO DĚTI SIRUP/ TBL
MUCOSOLVAN PRO DĚTI SIRUP/TBL
WOBENZYM (DĚTI LEUKEMICKÉ VYSYCHAJÍ JIM KOSTI)
OLYNTH, NASIVIN, MOŘSKÁ SŮL PRO DĚTI
ELMEX PRO DĚTI I DOSPĚLÉ (STARŠÍ DĚTI)
CURAPROX KARTÁČKY MĚKKÉ
TANTUM VERDE NA VÝPLACHOVÁNÍ, PASTILKY I SPREJ
LISTERINE PRO DOSPĚLÉ I DĚTI
SPRCHOVÝ GEL PRO JEMNOU POKOŽKU
PAPÍROVÉ KAPEŠNÍKY V BOXECH I ZVLÁŠTĚ BALENÉ
SANTOL NA PODLAHY
DESINFEKCE NA RUCE CESTOVNÍ I KLASICKÁ
DESINFEKCE NA WC (DOMESTOS ATD)
PRACÍ KAPSLE (VHODNÉ JSOU I PRO PRÁNÍ V NEMOCNICI)
VLHČENÉ UBROUSKY

TVŮRČÍ POTŘEBY
MODELÍNA PLAY DOOH
VODOVKY, ŠTĚTCE
FIXY NA OBLEČENÍ
MOŽNÉ I JEDNOBAREVNÁ TRIČKA NA ZDOBNÍ
PLÁTNÁ

PROSÍME NE PLYŠÁKY A HRAČKY NEPOUŽITĚ

V sobotu 30. června

se ve sportovním areálu na Samotách sešlo pět družstev v originálním fotbalovém sportu a sice dětské kopané.

Vždy tři děti a jeden dospělý tvořili jeden mančaft a bojovali o prvenství mezi sebou.

A kdo vyhrál? „Výhráli všichni, kteří si přišli zahrát“, říká hlavní organizátor celého turnaje Pepa Havlíček a zároveň prostřednictvím Železnorudského Zpravodaje děkuje všem sponzorům, kteří tuto vydařenou akci podpořili.

Václav Chabr

TRADIČNÍ ŽELEZNORUDSKÉ SLAVNOSTI

3. 8. – 4. 8. 2018

SPORTOVNĚ-REKREAČNÍ AREÁL ZA TRATÍ U FOTBALOVÉHO HŘIŠTĚ

PÁTEK 3. 8. 2018

14:50	zahájení
15:00–16:00	Bayerische Blasmusik (dechová kapela z Bavorské Rudy)
16:30–17:00	Martina Čiháková (hudební doprovod na CD F. Pelišek)
17:30–18:30	Tříškač (funk – pop)
19:00–20:15	Vitr Zhor

21:00–22:20 ARAKAIN – POPRVÉ NA ŽELEZNORUDSKU

22:30–23:15	Smrtka ve světle – taneční vystoupení TS Cetare + ohňová show
23:15–01:30	DJ Lumi, konec 01:30 hod.

Moderuje Radek Nakládal.

SOBOTA 4. 8. 2018

12:00–13:00	ukázka zásahu hasičů
13:00–14:00	OBŠUKA (oblíbená Šumavská kapela)
14:00–16:00	fotbalový zápas Kozlovna Ládi Vizka – charitativní utkání
16:00–17:00	OBŠUKA
17:30–18:30	ADYS (pop)
19:00–20:30	Garyho Hausbót
21:00–21:30	Peliškové
21:30–22:15	Ingrid a Leandro – latinsko-americká taneční show
22:15–23:55	Peliškové
24:00–24:10	Křest nové písně o Železné Rudě + ohňostroj
24:10–02:00	Peliškové, konec 02:00 hod.

Moderuje František Pelišek.

Součástí slavností jsou též občerstvení a stánkový prodej.

Doprovodné akce: předváděcí vozy Autocentrum Blohmann Klatovy, výstava „Karel Klostermann 170 let“ v Environmentálním centru.

BĚHEM SLAVNOSTÍ MŮŽETE NAVŠTÍVIT STÁNEK S ITALSKÝM JÍDLEM A VÍNEM Z ALDENA.

Po celou dobu na parkovišti „za kostelem“ pouťové atrakce!

Změna programu vyhrazena pořadatelem.

Sponzoři: „Bar ve Dvojkách“ LIDOSNET Hotel Slávie STAWO jukebox

TELEVIZE
FILMpro

Informační server
SumavaNet.CZ
www.sumavanet.cz

